Ч. 40 (11.3 1). Львів, субота 23. лютого 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 гов. передполуднем
Рукописі не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно: в краю 5·00 зол
За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., II вайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 15 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Шефство і видвиженство в УСРР.

Львів, 22. лютого 1929.

Шефство і видвиженство — це два поняття і рівночасно дві справи, про які в нас мало знають, а які відігравали і мабуть ще будуть відігравати велику ролю на Україні при тамошньому устроеві. Щоби про ці дві справи писати, треба перш за все пояснити, що це таке?

Отже під шефством розуміють комуністи опіку пролетаріяту, точніше: міського комуністичного робітництва над селянством, очевидно над тим селянством, що з ним має творити союз робітництво, тобто над селянством незаможницьким. Комуністичні робітничі організації творили окремі шефські товариства, що мали освідомляти село політично, підносити його культурно й господарсько, все при допомозі пропаганди комуністичного світогляду та партійної програми. Видвиженство — це систематичне висування звичайних робітників від варстату на найвідповідальніші навіть державні та партійні становища.

Обі ці справи і шефство і видвиженство останніми часами завели, дарма, що партії поручав їх у своїх заповітах сам Ленін. Шефство мало служити, по вказівкам Леніна, до „єднання між робітниками міста і працівниками села“. В перших часах комуністичної революції це шефство було досить популярне та активне. До всяких комуністичних висланників міста, що були делеґатами, і то частими, шефських товариств на село, горнулися та підмазувалися всякі найневні елементи села, що бажали на братанні з комуністичними висланниками робити карієру та інтереси. Потім, по прочищенні радянської адміністрації по селах від авантюрничих і неґативних елементів самими комуністами, охочих до братання з комуністичними висланникам шефських установ не стало. Впало також заінтересування шефською працею серед комуністичного робітництва міст і промислових осередків. З харківського „Комуніста“ (передова з 30. січня ц. р.) довідуємося, що в сталінській окрузі, наприклад, за один рік число членів шефської організації впало з 15.000 до 5.000. Робітники, що зайняті силою теперішніх обставин важкою боротьбою за екзистенцію, не почувають ніякої потреби їхати на село для пропаґанди ні не бачать для себе ніякого інтересу в тому, щоби робити зі селян комуністів.

Тільки в часи якихсь більших т. зв. ударних кампаній, напр. у часі перевиборів рад, праця шефських товариств нібито й оживлюється. А оживлюється тому, що в таких хвилях партія „оживлює“ її при допомозі натиску згори. І саме в звязку з теперішньою перевиборчою кампанією стрічаємо в радянській пресі нарікання на те, що шефство завело на цілій лінії. Поміж тими нарікannями попадають і такі, в яких шукають за причинами того явища. Одною з найважніших причин занепаду шефської роботи має бути те, що само робітництво не визнається і не розуміється на багатьох справах, які треба порушувати і над якими треба працювати на селі, словом робітництво не опановує політичних завдань партії на селі. Далі між причинами занепаду шефської роботи бачимо ще й такі, як та, що організаційна будова шефства не відповідає масовому характерові робітничих організацій, і та, що професійні спілки просто бойкотували шефську роботу. (Гляди: „Комуніст“ ч. [illegible] ц. р.). Партія намагається тепер знов відновити та оживити ту шефську працю. Та навряд, чи [illegible] їй вдасться. Бо нині комуністична агітація, а праця серед селянства вже всім остогидла. І це зро[illegible]міле, коли зважити, що по десяти літах сильної аґітації на користь комунізму селянин від комуністичної практичної роботи й політики на селі нічого корисного для себе не виніс, а навпаки глибоко в них розчарувався. Від комуністичних аґітаторів чув він „великих слів велику силу“ про те, як то гарно заживе село під комуністами, а на практиці став жертвою невідрадного господарського положення і обєктом усяких податкових драчок та визиску. Ось у тім то й секрет, чому селянин нерадий усяким делеґатам шефських товариств і чому робітники нерадо їдуть до того упевдженого селянина для закріплювання „робітничо-селянської спілки“.

Видвиженством займається на сторінках партійної преси пресовий референт ЦК КП(б)У А. Хвиля. Він стверджує, що й ця справа не вдалася. Видвиженство завело. А це для комуністів може бути дійсно немилим, бож при допомозі видвиженства бажали вони заміняти всі непевні, бюрократичні та замасковані контрреволюційні елементи на відповідальних становищах своїми пролетарськими, певними людьми. „Хіба ми мало маємо прикладів, пише Хвиля, коли висунені прекрасні пролетарі від варстату розгублюються на роботі, бо не мають хочби невеличкої підтримки, а головно, **не мають потрібного запасу знань**“. (Гляди: „Комуніст“ ч. 29. ц. р.) Це останнє, а саме недостача знання є найсумнішою сторінкою в цілій справі видвиженства. Бо що з того, що відповідальним радянським достойником при державному апараті, чи в фабриці, чи в кооперації буде робітник від варстату, коли він не опанує ні предмету ні положення, словом, коли він не визнається в тому, чим має управляти і за що має відповідати? З того не тільки ніякої користи, але навпаки часто доволі таки шкоди. Хвиля закликає всіх, щоби з тим явищем боротися, передовсім таким чином: „Підвищувати спеціяльні знання видвиженців у ріжних галузях і ліквідувати технічну неписьменність“. Нарешті раз і ортодоксійний комуніст Хвиля признав, що т. зв. політичної освіти, тобто комуністичної фразеольоґії, за мало на те, щоби робітники могли займати відповідальні кермуючі становища в радянському будівництві.

На обох наведених прикладах бачимо, що само життя вибиває комуністам богато спиць, найпевніших спиц, у колесах їхнього воза.

Парцеляційний плян.

Неполагоджена справа. — Крутійство зі земельною реформою. — Парц. плян на р. 1929—30.

До питань, які головним гріхом ваготіють на польському соймі й які є наскрізь неґативним проявом тзв. соймовладства, належить земельна реформа, що була засобом нечуваних демаґоґічних перегонів польських партій, а по суті за десять літ не зробила важливішого кроку вперед.

В липні 1920 р. в добі більшовицької офензиви, ухвалено демократичний закон про земельну реформу. Та скоро тільки минула небезпека, справа земельної реформи пішла в кут по лінії проповідництва Вітоса. Потім іще нераз виринала справа земельної реформи, виливши у тзв. ланцкоронському пакті, а опісля в новому земельному законі. Однак по суті все те були лише паліятиви, обраховані на зведення в нівець земельної реформи, поки після травневого перевороту на основі угоди між великою земельною власністю й новими панами положення ця справа не перейшла фактично на добровільну парцеляцію. Від передвоєнної парцеляції ріжниться вона хіба тим, що її під покришкою доцільности обставлено всякими застереженнями й перепонами та надмірно підвищено ціну землі при одночасній недостачі парцеляційного кредиту.

По суті справа земельної реформи ще й досі неполаднана. Про це свідчить й засідання підкомісії земельної реформи з 20 ц. м. в справі виконання земельної реформи. Підкомісія мала вибрати один з проєктів, зголошених Хл. Стронництвом, ППС і „Пястом“, як основу до дискусії. Після розгляду зголошених проєктів, підкомісія заявилася за поставленням на комісії земельних реформ усіх трьох проєктів.

Вже сам факт зголошення проєктів про виконання земельної реформи, а дальше поведінка підкомісії і довгий шлях, що стоїть перед зголошеними проєктами, не рахуючи становища всесильного уряду, вказує, в якому стані находиться справа земельної реформи.

А тимчасом уряд обмежується парцеляційним пляном. В „Деннику Законів“ з 13. ц. м. появився розпорядок Ради міністрів про устійнення парц. пляну на р. 1929—30. А саме: у варшавській парцеляційній окрузі призначено на парцеляцію 18.500 га прив. ґрунтів, в пйотрковській — 5000 га, в келецькій — 5.600 га, в люблинській — 13.000 га, в білостоцькій — 13.500 га, у виленській — 18.000 га, в гродненській — 17.000 га, в берестейській — 11.000 га, в *луцькій* — 20.000 (але включаючи в те вже розпарцельованих 12.778 га), в *тернопільській* — 9.000 га (включаючи в те вже розпарцельованих 5.258 га), в *станиславівській* — 6.000 га (включаючи вже розпарцельованих 2563 га), у *львівській* — 7.000 (включаючи вже розпарцельованих 2.731 га), в краківській — 2.500 (включаючи вже розпарцельованих 1.502 га), в познанській — 10.000 га і грудьондзькій — 8.000 га.

Як бачимо, то розмірно найменше призначено на парцеляцію прив. ґрунтів на українській нац. території. Одночасно значне вичерпання парцеляційного континґенту наперед вказує наглядно, — який страшний земельний голод панує у нас.

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

„Царська“ національна програма.

В Парижі істнує „Комітет Франції - Сходу“ (Comité France - Orient), який займається справами Близького Сходу. Почесними предсідниками цього комітету є такі французькі діячі, як: Поль Думер, Жорж Леґ і Люї Марен. Серед основників Комітету вустрічаємо Спалайковича (югословянського посла в Парижі), Осуського чехослов. посла), Діяманді (ромун. посла) і богато французьких, славянських (крім росіян), румунських, грецьких і музулманських імен, себ-то в першу чергу представників малої антанти, а дальше представників тих народів, що остають під впливами французької політики.

Комітет у деяких відступах часу видає свій бюлетень. В одному з останніх випусків редакція друкує протокол секції „Франс. Рюссі“ (Франція-Росія), яке відбулося 16. листопада 1928 під проводом Пера Лєная і в приявії ґен. Рішера, адм. Монре, Ж. Томаса, Абдона-Буассона, Діяманді й інш.

В протоколі засідання ось так зясовано завдання товариства:

Оборона економічних інтересів Франції й Росії, пропаґанда незалежности народів б. Росії, а саме „пригноблених народів України, Азербейджану, Північного Кавказу, Грузії, Туркестану, Вірменії й ін.“.

„Бажаючи показати — говориться в протоколі — нашим приятелям України й Кавказу, що ми, які все відкрито відтримували їх у минулому, зовсім не думаємо покидати їх і на будуче, вважали ми конечним, установити демаркаційну лінію наших стратеґічних пунктів“.

А що саме тоді перебував у Парижі вел. кн. Кирило „наступник і зберігач імператорського престолу“, то представники секції поставили йому питання в справі „незалежности народів України і Кавказу“.

У відповідь на поставлене питання вел. кн. Кирило перш усього зазначив, що він є єдиним законним претендентом до російського престолу, що його змаганням є реституувати в Росії „правління порядку, що відповідає вимогам сучасности“.

„У відношенні до народностей (?!), що проголосили свою незалежність, а які є під ярмом совітчини, а саме: у відношенні до народностей: України, Грузії, Азербейджану, Північного Кавказу, Й. І. В. вел. кн. Кирило заявляє, що він признає їх незалежність і що він буде обстоювати (!) право тих народів на самоозначення“.

Отже Франція, при допомозі „Комітету Франс-Орієнт" й його секцій хотіла би поширити, очевидно — при допомозі своїх союзників (в першу чергу Польщі й Румунії) свій протекторат на народи Близького Сходу, вчисляючи до них і „народи (?!) України". Одночасно „наступник і зберігач імператорського престолу", перебуваючи на еміграції заявляє готовість обстоювати право тих народів на самоозначення.

Чи не за пізно?

—o—

Що зробив би Лєнін?

В лютневому випуску „Дер Кампф", теоретичного органу австрійської соціял. демократії, Фр. Адлер, секретар II. Інтернаціоналу, пробує відповісти на цікаве питання: Що зробив би Лєнін, розуміється — якби жив, для вратування російської революції.

Підчас більшовицької революції 1907 р. Лєнін глибоко помилявся щодо характеру російської революції і розвитку подій в Европі. Лєнін підчас тодішньої неясної ситуації сподівався, що за російською революцією по черзі підуть революції на Мадярщині, в Баварії, Австрії, Німеччині, Італії, Китаю й ін. країнах.

Та все те не здійснилося. Колиб у 1917 р. в Росії не заведено диктатури і не спричинено розвалу й боротьби серед пролетаріяту, то сьогодні в 1929 р. робітничий рух в Европі значно пішов би вперед.

Троцький і його прихильники хотять вернути до ленінських заложень з 1917 р. Він каже нам вірити, що небавом вибухне революція, що стоїмо безпосередньо перед нею. Бо він відчуває, що робітничу диктатуру не дасться втримати, якщо Европа не піде слідами СРСР.

Колиб сьогодні жив Лєнін, то він сказав би Троцькому, що вірно повторює його слова з 1917 р., але по суті є фантастом, бо тепер відносини укладаються зовсім інакше, як у р. 1917. Лєнін був не лише людиною великої волі, але й великої ініціятиви. Коли в 1921 р. побачив він, що його первісні пляни не повелися, він не завагався звести неп-у, себ-то вернути до капіталізму.

Щож зробив би він сьогодні?

Будучи людиною сміливою й відважною, Лєнін ствердив би, що СРСР в сучасній добі зовсім не находиться в офензиві проти капіталістичного світа, але в дефензиві. Сьогодні питання для СРСР не представляється так, що він може здобути світ для комунізму, але так, що тепер треба думати про те, що реакція не здобула СРСР і не зробила з нього своєї фортеці.

СРСР зі своєю диктатурою, „ухилами" й розломами відіграла фатальну історичну ролю, пор. влекшуючи фашизмові ломити демократію. Але СРСР відіграє й позитивну ролю, бо в країнах, де робітничий рух є сильніший, збуджує страх перед контрреволюційними експериментами. Перед СРСР є два шляхи: Або він піде своїм старим шляхом, як Німеччина після Марни — і тоді буде знищений та здобутий реакцією, або змінить напрям своєї політики. Лєнін зумів би той напрям змінити, ведучи щиру мирну політику і переводячи порозуміння з міжнародньою соціял-демократією, резиґнуючи з політики розломів.

Чи тим шляхом, чи слідами Лєніна, що мав відвагу відвороту і компромісу, піде Сталін, виявить будуччина.

Жіночі міжнародні звязки

З діяльности міжнародньої жіночої організації „Ліґа Мира і Свободи".

(Докінчення.)

Одною з важних проблем, на які Ліґа від часу віденського конґресу з 1921 р. звернула особливу увагу — це справа національних меншостей. В березні 1928 р. на зборах Екзекутивного Комітету Ліґи вислано до Союзу Народів резолюцію, в якій Ліґа стоїть на становищі, що положення національних меншостей в Европі веде до постійного напруження і загрожує загальному мирові та вимагає, щоби всім нац. меншостям признано повнотою належні їм права.

Крім цього Ліґа вислала меморіял до Союзу Народів у справі належного трактування політичних вязнів. Порішено засновувати в поодиноких державах комітети, які мають впливати на уряди в напрямі людського трактування політичних вязнів. З великим вдоволенням прийняла Ліґа пакт Келльоґа і віднеслася до всіх урядів Европи з апелем, щоби його підписали.

Побіч вище згаданої політичної діяльности Ліґа Мира і Свободи підтримує тісний звязок з іншими міжнар. орґанізаціями і бере живу участь у всіх актуальних політичних подіях. Ліґа взяла участь у Міжнар. економічній конференції, скликаній Союзом Народів в осени 1927 р. Літом 1927 р. Ліґа взяла участь в інтернаціональнім Конґресі Праці. В серпні відбувся мировий конґрес Pan Pacific Union в Гонолюлю, в якому проводила п-ні Адамс, як почесна президентка цеї орґанізації. На конґресі мира в Варшаві в червні 1928 р. Ліґа т ж взяла участь висилаючи там свою делеґатку.

Українська Секція Ліґи М. і Св., принята в члени Ліґи на Віденському Конґресі в 1921 р. — бере активну участь у працях Ліґи і по можности висилає свої делеґатки на конґреси та інші збори Ліґи. На останній конґрес Ліґи, що відбувся літом 1926 року в Ірляндії в Дебліні — Українська Секція виделеґувала з краю підписану. Одначе вона не могла виїхати наслідком неотримання закордонного паспорту. Та всеж Українська Секція взяла участь у Конґресі письменною дорогою. До президії Конґресу вислано обширний меморіял, в якому обговорено всесторонно теперішнє положення українців у Польщі. Цей меморіял вислано рівночасно в копіях на адресу делеґаток ірляндської, англійської, шведської, німецької і швайцарської Секції, з проханням підтримати його на Конґресі. Крім цього вислано привітне письмо на руки президентки Ліґи п-ні Адамс з повідомленням про неможливість приїзду української делеґатки. Рівночасно вислано письмо, в якому Українська Секція заявляється за національним принципом в Ліґі, на основі якого кожда нація має право творити власні національні „Секції" внутрі Ліґи, висловлюючися рівночасно проти того, щоби тільки державні народи були там репрезентовані. Ця справа була предметом живої дискусії на Конґресі, в наслідку якої принято т. зв. національний принцип. Усі письма української Секції після ґенерального звіту Ліґи відчитано на зборах Конґресу і обговорювано в поодиноких Комісіях. У відповіди на письма і реферати української Секції — Ліґа рішила вислати цього року свою делеґатку до Польщі, щоби познайомитись на місці з положенням національних меншостей.

Літом 1927 року французька Секція влаштувала в цілях пропаґанди виставу інтернаціонального мистецтва і культури в Парижі, в якій взяла участь Українська Секція, висилаючи з краю експонати жіночого народнього мистецтва, а саме: ручні вишивки-серветки, рушники і т. п. Це був дарунок Української Секції для французької. Про цей — хоч не величкий український кутик на виставі — була згадка у французьких часописах. — В червні 1928 року відбувся в Варшаві Конґрес Мира, на якому українські делеґатки з краю не взяли офіціяльної участи з тієї причини, що не затверджено статутів Української Секції Ліґи. Вправді польська делеґатка виявила нібито своє здивування з причини неприсутности українських делеґаток на Конґресі, однак не постаралися навіть про те, щоби приватною дорогою переслати їм запрошення на Конґрес. Але не зважаючи на те чужі делеґатки постаралися за звязок з українськими жінками. П-ні Videgren, голова шведської Секції і делеґатка від шведського уряду в переїзді через Львів відвідала підписану та скомунікувалася з п-ею О. Залізняк, з якою відбула довшу конференцію, обговорюючи різні актуальні справи Ліґи і української Секції. Вернувши до Швеції п-і Videgren написала в однім зі шведських часописів довшу статтю про свою поїздку до Польщі, присвячуючи в ньому більше місця положенню українців під Польщею.

В вересні 1928 року підписана як делеґатка української Секції відбула в Берліні конференцію з німецькою Секцією Ліґи під проводом п-ні Lange, президентки берлінської групи. На ній обговорювано різні справи, що входять в обсяг діяльности обох Секцій та Міжнародньої Ліґи, з окрема українська делеґатка подала обширні інформації про наше положення в Польщі. Німки приняли українську делеґатку з великою сердечністю. Згадана делеґатка ввійшла також в звязок з п-ею Зеленевською в Берліні, нашою визначною суспільною діячкою, яка виявила свою згоду для співпраці в Українській Секції Ліґи.

Українська Секція зайняла своє станови-

Д-Р СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ.

Наші завдання у протиалькогольній боротьбі.

(Реферат, виголошений з ініціятиви освітньої секції „Союзу Українок".)

Від Ред.: Містимо цей реферат з уваги на його актуальність у місцці боротьби з алькоголізмом.

Майже сто літ бореться цілий світ з алькоголізмом. Боротьба завзята, тяжка і щойно по великих зусиллях, крок за кроком, світло й добро здобуває перевагу над одним з найтяжчих ворогів людства, його здоровли фізичного й душевного, його поступу й культури — алькоголем, укритим в підбадьорюючім соку винної лози та овочів, у палючім перетворі ячменю й картопель, у ферменті й дестиляті ріжних засобів відпливу. Дивним видається деколи: з усіх цих природних витворів організм людини міг би мати велику користь, він міг би розвиватися та кріпшати і скорими кроками ступати до добробуту, щастя і здоровля. Міжтим, немов на підшепт райського вужа, шукаючи короткотревалої насолоди, оголомшення та забуття, людина будує величезні заводи, запрягає тисячі й міліони робітників та в їжі витворює — трутину. Малу часть з неї зуживає на промислові цілі, а решту випиває сама — затроюючи себе, свої діти а то й четверте покоління. Щож діється за це в обмін від того алькоголю?

Коли він гарно приряджений, оставляє приємний смак в устах та переходить до шлунка, де розширює кровні судини та викликує почування тепла, а то й печення. Він дразнить шлунок до виділювання травлячих соків і через те їжа лекше травиться. При частішім уживанні, голодно на порожній шлунок, стан дразнення удожиться — от і перший добуток: катар шлунка, горла та інших слизниць, з котрими стикається алькоголь. А це підставою несмаку, відсутности апетиту, блювання та болів у пияків. Вони знова є тим фізичним червяком, котрого заливають алькоголіки. З кишок переходить алькоголь до печінки та нирок, ушкоджує їх, наслідком чого вони попадають у стан хронічних запалень, котрий кінчиться виповідженням служби цих важних для життя органів.

Перейшовши до крови, алькоголь розширює кровні судини скіри та викликає дразливе почування тепла. Правда, більше крови кружить у скірі та огріває її — алеж розширені судини віддають тепло тіла окружаючому воздухові й тіло остуджується. Відси часті простуди і катари пияків та часте їхне замерзання зимою. Несвідома людина тішиться тільки хвилевим теплом. Серце вже при такій зміні кровобігу мусить сильніше працювати, особливо, коли разом з алькоголем входить до орґанізму богато води, як це має місце при уживанні пива. Коли такий стан частіше повторюється, то він перетяжує серце і воно хоріє. Зокремаж воно стає менше справне, бо алькоголь, сам як такий, є для нього трутиною і під його впливом мяз — робоча машина серця — змінюється в лійний, нічого невартий жир. Отож і дальші наслідки нашої прихильности до цього приятеля. Найстрашніше, найсильніше та найбільш приманчиве є ділання алькоголю на нервову систему. Тому діланню алькоголь завдячує своє відвічне панування над людиною та свій наскрізь руйнуючий вплив.

Алькоголь має спеціяльне хемічне споріднення (effinitas до нервової системи. Протягом кількох мінут він входить у сполуку з нервовими клітинами, затроює їх спершу на коротко, а [illegible] на постійне. Щож діється? Ото людина чується бадьора, весела і задиркувата, набирає віри в себе і заразом все, що до тої пори здавалося їй тяжким, сумним чи гноблячим, стає лекшим, присленим мягкою, милою мрякою. Сумна та пригноблена людина регочеться радісно, розкидає руками, похваляється і коли стан опоєння не дуже глибокий, вона справді, не оглядаючись на все, що її дотепер спинювало, виконує якесь наміроне завдання.

Чому це так? Що сталося під впливом благодатнього чару алькоголю? Отож — як сказано — він затроїв мозок. У першу чергу зніс спинюючі урядження мозку і разом з тим відпало все вроджене і те, що построїла довговічна культура та співжиття з людьми — всякі правила, обмеження, етика, словом усе, що дотепер держало думання, чуття й ділання людини в певних межах.

В малім степени затроєння долучується до такого стану ще невеличке ослаблення памяти та відвічальности. От тому все зло видається далеким та забутим, а людина легкою і вільною. Завдяки такому діланню, завдяки такому „равшові", алькоголь має тільки приятелів і боротьба з ним тяжка. Та прихильники його не знають, або не хочуть знати, що вже сам „равш" є станом хоробливим, є першою стадією загального затроєння орґанізму і першим кроком в страшні лабети налогу.

Більшість любителів алькоголю йде без застанови далі — аж до цілковитого опоєння, до цілковитої безпамяти. Коли пияк вже лежить під столом чи в рові — от тоді блаженство: не чує і не бачить нічого, всі журби забуті, червак залитий. Такий стан медицина називає наркозою, а її поглиблення веде до смерти. На щастя, такі смертельні затроєння алькоголем тепер щораз рідші. Таж не вони такі страшні, а повільне, постійне, хронічне затроювання орґанізму.

Багато людей не в міру, навіть мало аб-

ше в справі зміни статутів Міжнародної Ліґи, висилаючи відповідні письма до Женеви. Ця справа буде обговорювана на майбутнім Конгресі Ліґи в Празі. Українська Секція піддержує національний принцип по думці англійської Секції, домагаючись, щоби Екзекутивний Комітет Ліґи поширено постійною представницею від кождої національної Секції. — З початком 1929 року відбудеться з рамени Ліґи конференція народів Сходу Европи, на яку Українська Секція вишле свою делеґатку.

Українська Секція присвятила одно зібрання відомим листопадовим подіям у 1928 р. у Львові та рішила вислати відповідні письма до Женеви і поодиноких національних Секцій.

Майбутній Конгрес Ліґи М. і Св. відбудеться в серпни 1929 року в Празі — на який Українська Секція підготує відповідні матеріяли і вишле свою делеґацію.

В останніх кількох роках Ліґа М. і Св. поширила свої ідеї на усіх континентах сьвіта, що в першій мірі є заслугою президентки Ліґи Miss Adams. Тому — оцінюючи належно її заслуги — члени Ліґи М. і Св. стараються за признання Miss Adams нагороди Нобля.

Блянка Баранова.

За народне здоровля.

З діяльности Українського Гіґієнічного Т-ва.

Українське Гіґієнічне Т-во, про установчі збори якого писалося своєчасно в „Ділі“, відбуло вже два чергові засідання, а саме в днях 28. січня й 12. лютого п. р. В дні 28. січня прийшло до уконституовання Виділу і розділу праць по поодиноким Комісіям: пропаґандистично-орґанізаційній, диспансерійній (з протитуберкулічною включно), протиальокогольній, статистичній та пресово-пропаґандивній. Цей розділ обґрунтований тим, що наше життя вимагає приноровлення в гіґієнічних досягненях всіх засобів, якими розпоряджає наука й людське знання. Амбулаторійне лікування (в амбуляторіях, порадних, тощо) як таке, не в силі усунути усього того лиха, що набрало вже всенародного характеру. Тут необхідно перше всього вести широко закроєну пропаґанду серед широких мас населення, нести світло санітарної та гіґієнічної освіти в безпросвітні сутерини по містах і задушні-непровітрювані хати та землянки на селі, де на жаль і досі живе богато безпомічного селянства.

Пекучою являється тут потреба видирати тисячі дітей з огнищ туберкульози, розвести над ними моральну та матеріяльну опіку, піддати лікарській контролі няньок та служниць, що не рідко є розносниками сухіт і венеричних захорувань. А далі як преважне досягнення — усвідомлювання мас про причини та наслідки пошестних недуг, про їх вплив на суспільну економіку, на фізичний та духовий розвиток молодого покоління. Щоби розбудити зацікавлення порадними і довіря до них, слідно створити в них осідок дійсної моральної та матеріяльної опіки. Вислідом дискусії в повищому було прийняття внесення д-ра Пальчишина про негайне оголошення конкурсу на опрацювання вичерпуючої брошурки про туберкульозу. Підкреслено вагу пропаґанди і звязку У. Г. Т. з закордоном для піддержки контакту в анальогічних працях і приноровлення звістки новітніх гіґієнічних здобутків до нашого побуту. У. Г. Т. збогатилося кільканадцятьма мистецькими наглядними таблицями від консуля СРСР Лапчинського у Львові й стількиж таблицями від Укр. Лікарського Т-ва.

Чергове засідання Виділу У. Г. Т. в дні 12. лютого п. р. присвячене було всеціло звітам референтів поодиноких комісій. Коли зважити короткий час істнування т-ва (від 28/I.—12/II.) то доводиться підчеркнути велику його життєздатність і активність. Видно, що в противенстві до більшости наших товариств, — в У. Г. Т. увійшов благородний настрій дружньої співпраці над уздоровленням народу.

Голова, — як відпоручник Виділу в протитуберкулічній акції — комунікує про розсилку соток протитуберкулічних поучень, про відбуті вже в дні 10. ц. м. наради наших інтерністів у справі влаштування диспансера й набуття рентґеноапарату, як необхідного в порадні для грудно-хорих. Для обслідування справи намічено покищо наших медиків.

Звіти: протиалькогольного, пропаґандистично-орґанізаційного, статистичного та пресового референтів, зайняли біля 3 години. Д-р Софія Парфанович — як протиалькогольний референт, виголосила вже виклад про поборювання алькоголізму у Львові і заповіла триденний курс в тій справі в днях 25, 26 і 27 ц. м. в Українській Бесіді у Львові. Д-р Цимбалістий виголосив виклад на тему боротьби з туберкульозою і заповідає на день 15. ц. м. санітарний курс в підготовці пластунок, при співучасти оператора д-ра Тита Бурачинського, для викладу основ з „малої хірурґії“.

Про дальший хід намічених праць У. Г. Т. будемо своєчасно ділитися з нашим громадянством. Зголошування в члени У. Г. Т. за надісланням 6 зол. річної вкладки враз із вписовим (зглядно 2 зол. від селян і студентів) приймає покищо д-р Маріян Пальчишин, Львів (Lwów) вул. Клушинська 3.

Маріян Стахурський

Вийшли на волю.

З тюрми при окружному суді в Бережанах вийшли на волю: Петро Сагайдачний, Василь Булик, вл. масарні та Дмитро Семчишин, книговодець кооперативи, як останні з тієї групи, що були арештовані в листопаді м. р. під замітом злочину з §. §. 58 і 59.

—o—

Марш. Пілсудський виголосить промову.

В суботу марш. Пілсудський виступить із прилюдною промовою.

—o—

Проєкт самовряд. закона.

Приписи про східно-галицькі воєвідства.

Як відомо, Б. Б. вніс проєкт самоврядного закона. Проєкт стоїть на становищі збірної громади і складається з 4 частей. Перша часть управильнює активне і пасивне виб. право одностайно в цілій Польщі за виїмкою Шлеська. Друга часть торкається сільських громад у бувш. Конґресівці. Третя часть торкається воєвідств: краківського, львівського, станиславівського та тернопільського. Закон увіходить в життя з днем оголошення

—o—

Проєкт конституції

ББ. входить під наради сойму.

На пятничнім засіданні сойму зачнеться велика дискусія над проєктом змін конституції, який вніс Б. Б. Це буде перше читання проєкту. Сподіються, що проєкт без уваги на спротив лівиці, віддішлють до комісії.

Відозва ББ

Безпарт. Бльок Співпраці з Урядом видав відозву, в якій каже, що в пятницю починає працю над зголошеним проєктом змін конституції Польщі. Конституцію з 17. березня 1921. ББ. уважає лихою, робив її „суверенний“ сойм. Люди, що вміли почуватися свобідними, були в меншости. Тому на березневій конституції відбився надто сильно настрій неволі. За чотири роки ця конституція довела Польщу над оконечну пропасть Б. Б. не хоче на будуче ратувати держави, коли вона буде вже над пропастю, а хоче правним шляхом вибороти добре право для устрою Польщі. Означе леґальний шлях не означає шляху компромісів, що спротивляються основним принціпам. Зверхна влада президента мусить бути скріплена в новій конституції.

—o—

Справа нац. меншостей.

Предложення Канади.

Ген. секретаріят Ліґи Націй одержав ноту канадійського уряду, що торкається предложення кан. члена Ради Дан Дюранда, внесеного на денний порядок березневої сесії в справі зміни меншостевої процедури. Нота містить обширно умотивоване домагання Дюранда та предложення в справі обовязуючої тепер менш. процедури. Нота підкреслює конечність устійнення письм правил, що зміряють до полагоди зажалень меншостей безпосередньо між петентом і заінтересованим урядом, щоби так відтяжити Раду. Найбільше значіння приписують тій части Дюрандового предложення, що торкається реорґанізації Комітету 3-ох, який досі покликували кожний раз для розглядання менш. петицій, переказаних Раді секретаріятом. Дюранд предкладає, щоби відтепер усі члени Ради входили в склад комітету, який має розглядати важність і оконечне умотивування менш. зажалення перед внесенням до Ради. Члени цього комітету могли би брати участь у працях особисто або за посередництвом заступників.

—o—

Положення на залізницях кращає.

Положення на терені львівської дирекції залізниць буде небаром правильне. На гол. шляху не курсують іще два поїзди (живецький) і льокальні до Перемишля й один поспішний. Підміські поїзди на цьому шляху (Городок, Мшана Зимна Вода) курсують правильно. Вчора віддали до вжитку шлях Львів-Стрий. Не курсують на цьому шляху поїзди ч. 1713/1717 і 1714/16. Підміський рух (Скнилів-Миколаїв) уже відновлено. На самбірськім шляху не курсує поїзд 2115/212. До Рави Р. курсують усі підміські поїзди до Брюхович і з Брюхович. На шляху Львів-Тернопіль вилучений покищо поспішний поїзд ч. 201/202. До Яворова приходять усі поїзди. На шляху Львів-Станиславів не курсують поїзди 324/328 і 325/341. До Стоянова не йдуть ч. 2313/2314, до Підгаєць 1611/1612. На шляху Львів-Сокаль Вол. обмежений рух. Поїзд виїздить туди в годині 10.25.

—o—

Мін. Міронеску приїздить до Варшави.

У неділю веч. приїздить до Варшави румунський міністр закордонних справ Юрій Міронеску. З ним приїде директор кабінету Ґріґореа. Мін. Міронеску побуде у Варшаві два дні.

—o—

Що є з Аманулою?

З Льондону повідомляють: Вісти з Афґану є суперечні. Тепер приходять вісти, що положення Аманули покращало. Він зорґанізував великий летунський табор і закупив багато літаків. Потверджуються чутки про повну невдачу Алі Ахмета Хана, який мабуть на днях стане перед наглим судом. Заходи Габібули, щоби приєднати для себе племена, досі дали дуже малі успіхи. Інший претендент, Надір Хан, приїде в пятницю до Бомбаю.

—o—

Троцького не впустять у Німеччину?

Берлінські часописи повідомляють із Царгорода, що там потверджуються чутки, що Троцький вислав телеґраму до преставника паризьких троцькістів Шубаріна, в якій просить посередничити, щоби франц. уряд позволив йому приїхати у Францію. Троцький тепер сам сумнівається, щоби нім. власти згодилися на постійний його побут у Німеччині.

Французький консулят у Царгороді досі не одержав прохання Троцького в справі віддової візи.

—o—

Гувер визнає СРСР?

З Ню-Йорку повідомляють, нібито в державних колах вірять, що першим урядовим актом Гувера буде розпочати переговори в справі визнання СРСР.

„Н. Фр. Прессе“ повідомляє з Ню-Йорку, що президент російського держ. банку Шайнман конферував у Вашінґтоні з директором фінансового департаменту. В офіціяльних колах кажуть, що до тої конференції не треба привязувати великої ваги.

—o—

Похід безробітних на Льондон.

Від трьох тижнів триває вже похід безробітних із усієї Анґлії до Льондону, де 24. лютого буде велика демонстрація. Безробітні головно з вуглевих округів, де лютує страшна нужда. Безробітним дають по дорозі харчі місцеві робітники, ночують у роб. хатах, у заїздах і в спец. винайманих трейд-юніонами льокалях.

тільки деколи. Такі хвалять алькоголь, і не вірять, щоб він міг шкодити. Отже шкодить.

Досліди вчених Кремеліха, його учня Шміта, Ріліта й інших вискзали прецезійними експериментами на звірятах, хворих і вкінці на собі самих, що навіть малі дачки алькоголю ушкоджують нервову систему, обнижують справність думання та асоціяції, зменшують скорість приймання вражінь та змінюють спосіб реаґування на них. Головне: вони ослаблюють волю людини, вчать її мило відчувати „приємности“ уживання алькоголю та крок за кроком, нишком, непомітно втягають її в ряди рабів налогу.

Налогове пиянство страшне. Окрім постійного й послідовного нищення сил та здоровля фізичного алькоголь руйнує та деправує також психічну частину людського єства, зробивши людину своїм рабом; він убиває її волю, мораль і етику та стає першим і останнім законом і змаганням нещасного. Ради нього, а далі через нього людина в стані отолюмнення допускається найпоганіших та найстрашніших проступків, тимбільше, що в неї гине почуття відвічальности, а часто й орієнтація і память в часі поповнювання проступку. В часі між одним і другим питтям людина така є асоціяльна, брутальна, аморальна, вона стає гнобителем своїх близьких, настрій в неї переважно поганий, пригноблений. Це й є той моральний червак, котрого вкінці пияк мусить залляти. По ховзькій дорозі налогу людина паде щораз нижче і вкінці попадає в одну з умових хворіб або кінчить якимсь нещасним випадком чи самогубством, нерідко полученим з убивствами або підпалами своїх чи чужих. Добро і супокій родини зруйновані, пропитий останній ґріш чи поле, нужда остає в спадку по нещаснім.

(Продовження буде.)

ВІДГУКИ ДНЯ.

По поворот'.

Нічого булоб не сталося, якби дотеперішній фейлетоніст „Діла" був замерз. Напевно гордно, викривлене морозом, лице усміхнулось би, непевно неодні руки затерлись би з задоволення. Полобавивсяб малесенький некрольоґ від слів: „Полобась Всевишньому..." до слів: „Земля йому пером!", хтось десь бомкнув би про тихого, а ревного робітника і — по всім.

А всеж таки знайшлись би люди, ба навіть товариства, що жалувалиб за ним.

В першу чергу горювалоб одно видавництво, яке вже давно виплатило йому гонорар за книжку, а манускрипту ще не дістало. Воно напевно скликалоб жалібне засідання і висказалоб родині з души-серця плачучі кондоленції.

Не менше щирий жаль обхопив би і всіх вірителів покійного, які легкодушно позичали йому перед морозами гроші. Тепер певно вже будуть більш осторожні і навіть серед літа не отворять кабзи з огляду на... мороз. Ануж, возьмім, у липні або серпні фейлетоніст замерзне...

Але фейлетоніст не замерз. Щасливо перебув навалу снігів і филі морозів та добився вкінці до коханого Львова. На злість усім, хто радів би, на радість усім, хто сумував би. Добився, здоровий як риба, з відмороженими ногами і з кольками в грудях, бодрий на дусі і з твердою постановою запалити добре в печі й загрітися нарешті.

Те, що перебув, направду могло звалити з ніг неодного. І колиб був директором, дідичем, лихварем або якимсь іншим вибранцем долі, був би певно переставився при помочі морозу на другий світ. Але він тільки український письменник, а ця порода тверда як крокодиль і не так легко прощається з життям. Але цілий його вік має бути доказом на те, скільки людина може видержати, без вінкої шкоди для окруження, а з малою шкодою для себе.

Каламар у редакції замерзає, але редактор замерзнути не сміє. Коли не може жаром свого серця розтопити леду в каламарі, то доливає горячої води і пише, і пише, і пише...

Зробив те саме і фейлетоніст. Доки сонце не переломить зимна, доки радість не вдереться вікнами в редакційну кімнату, писатиме цим розводненим чорнилом на перестудженім папері.

Галактіон Чіпка.

В справі розбудови Національного Музею.

На початку XXV-го року діяльности Українського Національного Музею у Львові його Управа розсилає звіти за 1928 р. усім друзям, прихильникам, співробітникам, добродіям і довжникам музею, а також громадянським діячам і установам культурного світа, з якими лучать її якінебудь громадсько-культурні взаємини. Кому бажано булоб мати отсей історичний звіт, цей зволить звернутися за ним до Управи УНМ (вул. Мохнацького 42).

Всіх, що його одержали, просить Управа УНМ передати його зміст і повідомити можливо якнайширші громадянські круги про велику потребу розбудови приміщення скарбів української культури давніх діб і сучасности. У 25-ліття діяльности цієї всенародньої установи має бути начата велика розбудова музею.

Управа УНМ просить отсим всіх громадян і усі установи станути збірно до помочі грішми, матеріялом і роботою та великим громадянським зусиллям дати вияв творчому духові і волі до життя отсеї найменше заможної західної землі Українського Народу. В міру впливу жертв і зголошень імена жертводавців будуть оголошувані в часописах, а згодом будуть увіковічнені на камінних плитах стін нових будов.

Нехай друге чвертьстоліття своєї великої праці почне УНМ в кращих умовинах власного життя і праці своїх наукових співробітників. Від вияву матеріяльної прихильности і діяльного зрозуміння для великих завдань розбудови варстатів культурної праці нації залежатиме в будуччині і наше значіння та впливи у світі.

Управа Українського Національного Музею у Львові.

По широкому світі.

Югославянський король призначив декретом пенсію рідням убитих послів Радіча і Басаричека: вдови дістануть по 60.000 динарів річно, а кожна дитина до повноліття по 9000 динарів.

Вашингтонська палата приняла закон про загострення кари для чужинців, що приїзджають до Спол. Держав не маючи там праці.

Спол. Держави годяться ввійти до міжнародного трибуналу справедливости, але з деякими застереженнями щодо своєї свободи.

Прімо де Рівера розвязав увесь артилерійський корпус, в якому було найбільше ворогів його диктатури; всі старшини повернені до стану приватних осіб будуть приневолені нанову робити заходи, щоби дістатись до армії.

У Римі видали офіціяльний текст молитви за короля, яку згідно з конкордатом будуть відчитувати в усіх італ. церквах.

З Португалії повідомляють офіціяльно, що там відкрили нову протидержавну змову під проводом інженіра Ліма.

Мекдональд має зріктися становища голови анґл. партії праці наслідком недуги.

НОВИНКИ

— **Почтові складанки розсилаємо з нинішнім числом** і просимо Вп. Передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на березень ц. р. виносить 5 зол. Одночасно повідомляємо, що на днях вислали ми Передплатникам пригадки в справі їх залеглостей з проханням **безумовно вирівнати їх до 1. березня**, бо з тим днем **здержимо висилку** нашого часопису.

— **Українські змагуни у Львові.** У відбутих у днях 16. і 17. ц. м. важкоатлетичних змаганнях (борбництво і підношення тягарів) за мистецтво львівської округи, влаштованих Львівським Окружним Атлетичним Союзом, брало участь 6 клюбів, що зголосили 58 учасників. З українських гімнастично-спортових товариств брав участь тільки львівський „Луг", якого члени здобули кілька нагород (м. ін. Когут другу нагороду в І. клясі і Тайліх другу нагороду в VI. клясі). Зрештою майже всі нагороди здобули члени І-го Львівського Клюбу ім. З. Циганевича. Титул мистця Львівської Округи (всіх ваг) здобув уже четвертий раз Маріян Ключник з тогож Клюбу.

— **З Українського Наукового Інституту в Берліні** повідомляють нас про відчит д-ра Д. Антоновича з Праги дня 22-го ц. м. на тему „Найважніші фази розвитку українського театру".

— **Власники обезпеченевих передвоєнних поліс** збираються 24-го ц. м. в 11-ій год. передпол. у „Торговельній і промисловій палаті" у Львові вул. Бурлярда ч. 5., де вислухають рефератів про заходи вжиті делегатами дотичного товариства, щоби добитись справедливої вальоризації цих передвоєнних поліс.

— **Учителів треба вчити.** Міністерство освіти в Варшаві видало обіжник, яким поручає організувати напротязі року і підчас вакацій окремі курси для гімназійних і семинарійних учителів під проводом професорів університету. Мета курсів: піднести науковий рівень учителів.

— **За намагане вбивство священика.** До суду в Лопатині відставили селянина Івана Остапчука з Барилова (Радехівщина) обвинуваченого в двократнім намаганні вбити о. Нагурського. Причиною ненависти Остапчука мав бути якийсь процес за землю, ведений ще з іншими селянами з Барилова проти о. Нагурського. Остапчук після першої невдатної спроби вбивства ввійшов у порозуміння з бандитом Доманським, який мав убити священика. Доманського застрілила поліція підчас одної його втечі.

— **Україніка.** У грудневому числі журналу анґл. консерватистів The National Review находимо дуже цікаву статтю D. Haubury про українську проблему. Ця стаття мала минулого місяця сильний відгомін у східно-европейській пресі. У головних твердженнях нагадує вона недавню статтю франц. журналіста R. Labon-а в „Le Correspondant". Лябон твердить, що Україна це комплекс найактуальніших питань сучасної доби, бо це терен, на якому в недалекій майбутности зайдуть зміни далекосяжні для політичної констеляції Сх. Европи. — „Katowitzer Zeltung" ч. 39. пише про настрої українського населення в Польщі у звязку з розвязанням польського сойму. — У „Neuer Züricher Ztg." ч. 227. зареєстрована коротко промова ред. Д. Паліїва в часі бюджетової дебати в польському соймі. — Тижневик „Danziger Rundfunk" ин. 7. з 10-го ц. м. поміщує на першій стороні велику світлину Любки Колесси зі заміткою про її виступ у симфонічному концерті в опері в Кенігсберґу.

— **Дрібні вістки з Польщі.** Уряд має порозумітись з церковною владою щодо означення висоти оплат для священиків за виконування поодиноких релігійних обовязків. — У Варшаві утворили окрему комісію, щоби вона розслідила, чи не було би вказане перебрати поправчо-карне заведення в Студзенцу під державну управу. — Австрія дістане з Польщі на підставі нової умови 556.000 свиней. — Міська рада в Замостю дасть почин до загального голосування мешканців, чи не заборонити би продажу алькоголю.

— **Ріжні вістки.** У Москві в музею Чехова відкрили виставу, що дає картину життя та творчости Короленка. — Константинопільська преса повідомляє, буцім-то Муссоліні і Венізельос мають намір в березні відвідати офіціяльно Кемаля Пашу. — У деяких містечках Долішньої Австрії відчули легке тремтіння землі. — Є звістки, що другий син англійського короля князь Йорку має бути призначений віцекоролем Індії на другий рік. — У Будзейовичах мали мешканці бачити на овиді три сонячні щити зеднані веселкою, що йшла від правдивого сонця. — Проф. Оделл з гавардського університету робить нову спробу, щоби вийти на шпиль Евересту; він брав участь в експедиції 1924 р. — З Риму приходять звістки про дивне явище природи: подвоєне сонце, якого оглядали мешканці міста; є це зорева омана. — В египетськім місті Загазіґ згоріло 150 домів і 9 осіб. — Турецьку трупу акторів, що їхала автом, переїхав поїзд; трьох убитих і сім ранених.

— **Українські письменники виїзджають до Ленінграду.** Дня 14. лютого виїзджає у гості до російських письменників такий гурток українських письменників з Харкова: Тичина, Панч, Сосюра, Микитенко, Антоненко-Давидович, Бажан, Усенко, А. Любченко, О. Вишня і А. Головко.

— **Епідемія грипи.** Бюлетень гигієнічної секції Ліги Націй стверджує, що епідемія грипи зросла в останнім часі до виїмкових розмірів. Великий її зріст у Шотляндії, північн. Ірляндії, Ланкаширі і півд. Уельсі. Епідемія ослабла в середній Німеччині та Скандинавії, але зросла в півн. Німеччині та Голяндії. Єдина країна, куди епідемія не зайшла — СРСР. Процент смертности зріс на 50 проц. у Шотляндії та Ірляндії і на 24 проц. у Льондоні.

— **Літнисько для німецьких драматургів.** Герман Судерман записав у заповіті свою віллю над озером Блянке на літнисько для німецьких драматургів. Тому, що його донька, яка мала застережені деякі права до цього майна, зріклась цих прав, вілля перейшла безпосередно під управу союзу німецьких драматургів.

— **Казки життя.** Авдиторія одного кіна в Будапешті мала рідке видовище. Підчас вистави одної фільми з доби царського режіму один з глядачів заридав, мов дитина, на весь голос. Був це бувший гвардейський офіцер Василь Мартинов, який побачив себе самого на фільмі, що була взята просто з життя. Він був командантом військового шпиталя підчас війни до якого зайшов цар і цариця.

— **Зпоза куліс воєнної дипльоматії.** У паризькім місячнику „Revue de deux Mondes" почав друкувати свої спомини Діяманді, бувш. румунський посол у Петербурзі, тепер у Парижі. Є там цікаві подробиці. Діяманді пише, що підчас останньої зустрічі зі Сазоновим дня 2-го серпня 1914 р. німецький посол граф Пурталес сказав російському міністрові закорд. справ такі пророчі слова: „Дуже боюсь, що за цю війну заплатить наш і ваш монарх — престолом". Далі оповідає Діяманді, що Сазонов пропонував йому підписати воєнний договір, обіцюючи віддати Румунії австро-мадярські провінції з румунським населенням. Діяманді виїхав у Букарешт для переговорів. Там рішили підписати тайний договір, згідно з яким Румунія годиться зберігти прихильну невтральність для Росії, за що дістане як компензацію австро-мадярські провінції з румунами з виїмком Буковини. Братіяну мав підписати цей договір, хоча це було прерогативою короля. Братіяну пояснив, що згода короля на такий договір повинна залишитись у повній тайні і навіть російський уряд повинен бути такої думки, що договір підписаний без відома короля!

— **Як можна прогавити революцію.** „Крі де Парі" передає цікаву версію про те, чому військове еспанське повстання в Сіюдад Реалі, що закінчилось арештуванням його провідника Санчеса Гуерра, закінчилось невдачею. Санчес Гуерра спізнився і не міг приїхати на означений час. Змовники в Барсельоні рішили негайно повідомити товаришів, що приготовлялись до явного виступу і післали на адресу 20 міст таку телеграму: „Приїзд Петіти відкладений на два дні". Урядовець, що дістав такий текст у 20 примірниках знюхав, що це неясна справа і виявив свої сумніви своїм зверхникам. Ці звернулись до губернатора, а той до міністра внутрішніх справ. Генерал Мартінес Аміэо в ролі Шерльока Гольмса сказав: „Передайте 19 телеграм, а двадцяту, зафесовану до Сіюдад Реаль затримайте".

ким робом уряд відложив повстання в 19 містах, а в одному, Сіюдад Реалі, дозволив йому вибухнути, щоби його здушити без труднощів.

— **Заходом** Культурно-Освітньої Комісії при „Студентській Громаді" відбудеться дня 24. лютого н. р. (неділя) в салі Академічного Дому відчит п. М. Голубця: „Останні дні княжого Львова" (Від смерти Болеслава-Юрія до 1253 р.). Початок в 5. год. пополудни.

З життя наших установ.

Загальні збори Українського Технічного Т-ва і зїзд українських інжинірів.

Від Редакції: Зараз-же по зїзді інжинірів помістили ми індивідуальні враження зі зїзду одного з його учасників. Нині, хоч і в спізненому речинці, подаємо звіт зі зїзду і зборів Українського Техн. Т-ва, доставлений нам Товариством.

З початком лютого відбувся у Львові III-ий зїзд українських інжинірів, получений зі загальними зборами Українського Технічного Товариства. В зїзді взяло участь понад 60 членів Техн. Т-ва як зі Львова, так і з провінції (Дрогобича, Борислава, Станиславова, Перегінська, Ковля, Коломиї, Перемишля). Більшому числу членів не довелося пробитись до Львова наслідком сніжних заметіль.

Зїзд відкрив голова Технічного Товариства інж. Андрій Корнелля, привитав гостей та висказав подяку інж. Гальці та інж. Лучкову за пересалння Товариству на ціли технічного видавництва суми, яку булиб витратили на подорож до Львова. (Перший прислав 300 кч., другий 50 зол.) По відчитанні численних привітних письм та телеграм від українських краєвих і закордонних установ, товариств і поодиноких осіб, заявив секретар Товариства, що не може відчитати протоколу з останнього зїзду, бо книга протоколів знищена в льокалі Т-ва, що містився у „Просвіті", підчас листопадових подій. Відтак начеркнув голова короткими словами історію розвитку та діяльности Товариства від початку його істнування аж по нинішній день. Згадав заслужених, покійних вже, членів Товариства та візвав присутніх вшанувати їх память повстанням з місць.

Приступлено до вибору. До виділу вибрано: інж. д-ра Павлова Михайла, головою; інж. Дутку Володимира, I. містоголовою; інж. Васюту Осипа, II. містоголовою; членами виділу: інж. Бернацького, Василишина, Дурбака, Зарицького, Кандяка, Корнелло, Пастерняка, М. Пежанського, Пясецького і Т. Рижевського.

Новообраний голова д-р Павлов в програмовій промові представив, в який спосіб належить продовжати працю в Технічнім Товаристві. Розвинув пляни поділу Товариства на секції після поодиноких фахів та вказав на пекучу потребу науково-дослідчої праці. На цьому зїзд перервано.

На пополудневому продовженні зїзду виголосив інж. Дурбак організаційний реферат, а інж. Т. Рижевський реферат на тему: „Можливість праці серед теперішніх обставин". Прелеґенти представили тяжкі відносини, мало сприятливі для праці українських інжинірів. Богато українських інжинірів не зрозуміло ще ваги фахової організації і не є членами Товариства. До Техн. Т-ва належить лише 220 інжинірів. Тут виділ повинен доложити всіх старань, щоби згуртувати всіх українських інжинірів — усіх фахів.

По обох рефератах розвинулася жива дискусія, що затягнулася до вечора та мала продовження ще й на слідуючий день. Голос забирали: інж. Дилинський, Кандяк, Корнелля, Волосенка, Рійтарівський, Храпливий, Герасимович, Дурбак, Кізюк, Павлов, Франко і Т. Рижевський. Всі бесідники годилися з провідними думками обох рефератів, а від себе додавали ради та замітки головно до справи організації. Підносили потребу утворення секцій, евіденції всіх інжинірів українців без огляду на те, чи вони є членами Т-ва, чи ні, популяризації техн. наук серед широких мас громадянства, помочі молодим інжинірам в одержуванні праці і т. п. В годині 20. перервано дискусію та відложено до слідуючого дня. Учасники зїзду засіли до спільної вечері уладженої паніями з Товариства Опіки над Молодю. Серед товариської гутірки минув вечір.

Дня 3. лютого по закінченні дискусії над попередними рефератами, зроблено спільну фотографію, а потім зїзд вислухав реферату інж. Кандяка на тему: „Організація наукової праці серед українських інжинірів" і реферату інж. Стефановича про технічне видавництво. Інж. Кандяк намітив шлях, яким має поступати науково-дослідча праця, запропонував утворення окремої науково-дослідчої комісії і підчеркнув вагу популяризації технічних наук серед широких кругів громадянства відчитами і популярними видавництвами.

Інж. Стефанович представив розвиток технічного видавництва в Товаристві, його велике значіння, а заразом труднощі, з якими мусить боротися. Візвав всіх членів Т-ва до співпраці в „Технічних Вістях" — одинокім нашім технічнім журналі, що виходить на наших землях під Польщею.

По рефератах розвинулася дискусія. Забирали голос інж. Дилинський, Франко, Пастерняк, Храпливий, Васюта, Стефанович, Кандяк, Левицький та інші. Всі вони годилися з думками прелеґентів, а вносили лише малі зміни до питання переведення в життя поставлених проектів. Під кінець зїзду ухвалено одноголосно такі резолюції:

1. Зїзд, вислухавши організаційного реферату, доручує виділові УТТ виробити докладний реґулямін, якому кожний член мусить піддатися; 2. Зїзд ухвалює візвати всіх інжинірів не членів Т-ва до вступлення в члени УТТ під загрозою прирівнання до них риґорів, які випливають з реґуляміну; 3. Зїзд рішає утворити в УТТ окремі фахові секції, що обєднувалиб інжинірів поодиноких фахів; 4. Зїзд постановляє дати ініціятиву до утворення технічної секції в Науковім Т-ві ім. Шевченка; 5. Зїзд взиває загал українських інжинірів до співпраці в „Технічних Вістях"; 6. Зїзд уважає, що обовязком УТТ є повести роботу в найширших кругах української суспільности для обяснення ваги техніки в житті народа і подавати відомости з поступів у всіх ділянках техніки.

Дописи.

ЗБАРАЩИНА. *(Свято „Просвіти".)* 60 літний ювилей Т-ва „Просвіта" відсвяткувала Збаращина дня 27. січня 1929 величавим концертом. Після торжественного богослуження за померших членів „Просвіти" відправленого місцевим парохом О. Боліновським в воскресенській церкві — наповнилася велика, тільки що вибудована саля Українського Дому місцевим міщанством і довколичними селянами та інтеліґенцією. На великій естраді станули мішані хори читалень з Базаринець, Збаража та Залужа і під вмілою управою пані Анни Герасимович Когутової — почали свято Заповітом Шевченка-Кошиця. По короткому рефераті про значіння свята та про майбутні шляхи і пляни освітньої праці в повіті, пішли вдатні продукції хорів мішаних та самих мужеських. Всі хори співали з памяти без нот композиції Кошиця: Ой у лузі; Леонтовича: Ой зза гори; Кузчинського: Заквітчали; Степенка: колядки та Лисенка: Верховино. Перлиною вечора були коляди Степенка виведені хором читальні в Базаринець. Всі хори були добре вишколені, а до того робили разом зі своєю диріґенткою прегарне враження на присутніх своїми народніми строями. Дуже живе заінтересування викликала орхестра 12-ти молодих мандолїністів, котрі під проводом п-ни Н. Будківної, братаниці канадійського епископа Будки, в двох точках дуже добре віділграли кілька народних пісень та за кожним разом збирали дуже гучні оплески, тим більше заслужені, що не зважаючи на великий мороз і страшенну завірюху, дотримали слова і приїхали з віддалення около 20 кільом. Отся саме завірюха не дозволила взяти в святі участи читальняним хорам з Лубянок Вищих, зі Стривівки та Іванчан, що приготовилися були з окремими точками виступити на естраді Українського Дому. На окрему згадку заслугує декламація молоденької п-ни Яремчуківної з Базаринець, що віддеклямувала поему У. Кравченко: „О книго наша" а глубоке незатерте враження викликала інсценізована деклямація „Каменярів" Франка, виведена п. Ф. Когутом при активній співучасти його самого та членів доколичних Читалень. Загалом годиться зазначити, що Збаражська Філія „Просвіти" завдяки кількалітній, повній широї посвяти, ідейній праці обоїх пп. Когутів сповняє нині дуже успішно свою культурно освітну та організаційну працю в нашому повіті. Весь чистий прихід зі свята віддслано матірному Товариству на його ціли. Жаль тільки, що ізза великої завірюхи не міг приїхати на концерт п. Л. Краснопера. *Міщани.*

З ЧЕНСТОХОВИ. *(З життя української кольонії.)* Дня 27. січня н. р. відбулися тут Загальні Збори Українського Товариства допомоги еміґрантам з України. Т-во обєднує досі 18 членів зпоміж еміґрантів і галицьких заточенців. Хоч мале числом, зате сильне духом наше Т-во, є тут одиноким двигуном національного та культурно-освітнього життя еміґрантів і заточенців. Т-во наше удержує автокефальну церкву, допомагає бідним родинам, українським інвалідам, для членів удержує „Читальню", а тепер організує бібліотеку і касу Самодопомоги. Відколи Т-во позбулося кирпичників і сварунів, почалася в ньому краща праця, яка дає надію на ще кращий розвій життя. До нової Управи вибрали Збори: п. Тамарина Антона — головою, п. Паладійчука Степана — скарбником і п. Апостолова Івана — писарем. — *Управа Т-ва.*

На шляху до мистецьких успіхів.

Голоси львівської преси про дебют В. Тисяка у „Фавсті".

Про виступ В. Тисяка в опері „Фавст" появилася в польській пресі низка прихильних рецензій, з яких деякі наводимо.

Відомий мистецький критик Фр. Найгавзер пише в „Газ. Поранній":

„В дуже трудній і недоступній почасти для дебютантів ролі Фавста представився публиці в четвер 31. січня п. В. Тисяк-Юстіні, співак початкуючий, але очевидно талановитий і богато обіцюючий в будучности. Ці останні слова відношу до досить видатного тенорового голосу й музикальности, що відбивали симпатично зненаганного опанування партії, отже до чинників і прикмет — як не як — підставових. Голос п. Тисяка веде кантилену з музикальним зрозумінням і відзначається — особливо в середніх своїх позиціях — доволі милим забарвленням ліричного характеру. У вищих позиціях і в міру драматичного напняття та зростаючого зусилля цей не зовсім ще вишколений голосовий матеріял звучить дещо крикливо. Сценічна гра дебютанта була старанно опрацьована. Після відспівання із захопленням арії Фавста — кращої як геройська, але менше щаслива співучасть п. Тисяка у сцені двобою — не щаджено дебютантові численних оплесків".

Про тойже виступ пише Софія Козловська в „Слов-і Польск-ім":

„Недавно мали ми дебют тенора п. Тисяка, учня ціненого артиста-співака й педагога п. Леліви з Варшави. Молодий цей адепт дався пізнати в головній ролі і вивязався, на загал беручи, добре з дуже трудної задачі. Партія Фавста не легка, вона вимагає спокійної і ніжної кантилени, а тим самим і певної співацької культури. П. Тисяк виявив нам голос милої барви, гнучкий, легкий в горі, менше видатний в долішному реєстрі. Арія в третій відслоні була відспівана поправно, високе Ц чисте і певно атаковане, одначе цілий голос за мало звучить у просторі, те, що в співацькій мові називають: „не досить несе". У дебютанта могло це бути наслідком відсутности орієнтації у великому просторі; в цьому треба набрати певної рутини, яку п. Тисяк певно здобуде частими виступами. В збірних сценах і грі виявилися деякі недомагання, але при недостачі тенорів треба сподіватися, що цей молодий співак матиме поле до праці й вироблення".

60-літній ювилей „Просвіти" відсвяткуємо найкраще, коли всі від „мала до велика" станемо її членами. Тож спішіться зі зголошеннями в члени, надсилайте вкладки й іншим пригадуйте.

Зі спортового життя.

Лещетарські змагання К. Л. К.

Дня 15. II. 1929 відбулись на Погулянці змагання КЛК. в лещетарських бігах пань і панів на 3 км., 6 км. і 18 км. Це вперше відбулись лещетарські змагання в такому імпозантному вигляді. Велика скількість учасників та публики свідчили про заінтересування цим гарним спортом. Рівнож наші установи, зацікавлені осягами наших спортовців, жертвували низку мандрівних та індивідуальних нагород. М. ін.: мандрівна нагорода для пань, дар „Маслосоюзу", мандрівна нагорода для панів на 18 км. КЛК., дар Вп. І. Левицької та мандрівна нагорода „Нового Часу" за скоки, а індивідуально дар „Червоної Калини", книгарні Наукового Тов. ім. Шевченка, дар інж. Шепаровича й ін. Протекторат над змаганнями обняв Вп. Раставецький.

Як перша точка програми відбувся біг пань на 3 км. Траса, як для початкуючих, не довга, але зате дуже ріжноманітна. До бігу зголосилось 8, стартувало 5. Першою прийшла в дуже добрій формі і не менш знаменитому часі Нуна Говикович — 19 мін. 42 с., 2. Оля Струмінська — 22 : 09, 3. Дарка Федак — 24 : 49, 4. Кука Гвоздецька — 26 : 25, 5. З. Саєстунівна — 31 : 18. Велике спортове завзяття пань свідчило про зрозуміння ваги змагань.

В бігу 3 км. для хлопців до 16 літ станув поза конкурсом маленький Мирон Левицький в часі 19 : 14. Гарна форма і направду спортовий розмах того змагуна віщують йому великі надії на будуче.

Біг 6 км. для хлопців 18 літ станув на старт 5 осіб. Перший приходить Костюк — 30 мін. 50 сек., 2. Бричок 32 : 05, 3. Кропмальний — 32 : 05. Двох змагунів змилило трасу.

Найбільше стартувало до бігу 18 км. Є це перший український лещетарський біг на ту віддаль. Виказав він, що й ми маємо змаг-

нів, котрі не постидалисяб і на ширшій арені. Прибуття 6 змагунів на 11 стартуючих нижче двох годин на той простір свідчить про гарну їх працю. Коли ще додати, що траса була дуже тяжка й вимагала від кожного змагуна доброго опанування техніки лещет, — то змагуни здали добре іспит, виказуючи вповні опанування таєниці лещет. Від Погулянки через Медунку до Чортівської Скали і з поворотом, крізь зворотні серпентини вела траса. Побідником із неї вийшов Мриц І. у дуже доброму часі 1 год. 31 мін. 04 сек., 2. Мриц ІІ. 1:40:02; 3. Рак 1:45:15; 4 Паньків 1:50:38; 5. Гнатейко 1:54:01; 6. Рожанковський Ст. 1:56:10; 7. Врецьона Е. 2:08:34; 8. Федак 2:12:02; 9. Качала 2:13:20. В поділі на класи: класа ІІа. 1. Мриц І.; 2. Качала; в ІІб. 1. Мриц ІІ. 2. Рак, 3. Гнатейко. В класі сеніорів: 1. дир. Паньків, котрий, як одинокий з усіх сеніорів-українців, тримався над подив добре.

Комісія суддів під проводом проф. Гайдучка, інж. Шепаровича, Макарушки, Старосольського, Врецьони й Жарського виповнила як слід своє завдання.

В суботу 16. ІІ. 1929 р. відбулися в салях „Української Бесіди" товариські сходини КЛК., на котрих роздано нагороди і жетони побідникам. Сходини зібрали численну публику, котра оплескувала живо побідників. Нагороди за змагання передавав змагунам Вп. Раставецький, д-р Гнатевич, голова Українського Спортового Союзу й інж. Шепарович. Мандрівну нагороду за 1929 р. для пань „Маслосоюзу" й індивідуальну нагороду інж. Шепаровича одержала п-а Говикович; за друге місце в бігу п-на Струмінська срібний жетон. За 18 км. мандрівну нагороду 1929 р. КЛК. добув Мриц І. та індив. лещета. В другій класі 6. Мриц ІІ. одержав золотий жетон, 2. Рак срібний, 3. Гнатейко бронзовий. В класі сеніорів срібний жетон припав за добру форму дир. Панькову. Малому Миронові Левицькому припав за добру форму дар книг. Шевченка. По роздачі нагород п. Раставецький звернувся в теплих словах до змагунів і заохотив їх до дальшої витревалої праці над розвитком українського спорту.

В програмі сходин присутні могли подивляти мистецький спів нашого знаного співака д-ра Тисяка, який своїми піснями очаровував слухачів. Рясні оплески були доказом великого захоплення. Програму сходин доповнило кіно, котре виствітлило спортові фільми і комедії.

Цілий дохід з тов. сходин призначено на будову власної домівки в Славську, такої дуже потрібної під теперішню пору.

Ті змагання повинні заохотити наші провінціональні клюби до влаштування у себе подібних змагань, з метою вибору найкращих змагунів до краєвих лещетарських змагань, котрі відбудуться незадовго при участи всіх змагунів краю. Проф.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87 25—8·87 75, канадійський долар 8·81 00—8·82 00 чеська корона 0·26 33—0·26 50 австрійський шілінг 1·25 00 1·25 50 румунська лея 0·05 00 0·05 50 французький франк 0·34 50 0·34 80 швайцарський франк 1·71 25—1·71 50 фунт штерлінгів 43 30 00 43 60 00, радянський червінець 17·50 18·5·

Золото: 20 корон 36·50 00—36·80 00, 20 франків 33 75 00—34 ·00, 20 німецьких марок 41 70 00—42 10 00, 10 російських рублів 46 50 00 4 7· 00.

Срібло: Австрійська корона 0·68 00—0·69 00 5 австрійських корон 3·50 00 3·60 00, австрійський флорен 1·70 00 1·80 00, російський рубель 2·95 00—3·05 00 копійки за рубель 1·48 00 1·52 00

Збіжжя.

Пшениця двірська 44 50—45 50 пшениця селянська 43·00—44·00 жито галицьке 31·50—32 25, ячмінь галицький броварняний 34 50—35 50, ячмінь на живо 28·00—29 ·, ячмінь пастівний 35·50—36·25 овес галицький 29 00—30 00, кукурудза румунська 35 50—36 50.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Олена Ковальська з дому Герасимович, вдова по колишнім президенті сенату і послі Василеві Ковальськім, померла у Відні в понеділок 18. лютого ц. р. після довгої і тяжкої недуги у 83. р. життя. Покійна полишила по собі доньку Олену зам. Стеффен і двох синів: д-ра Івана Ковальського, надрадника краєвого суду і Василя Ковальського урядовця австр. бюра руху. Похорони Покійної відбулися 21. ц. м. з каплиці центрального цвинтаря до родинного гробівця на тому ж цвинтарі. В. Й П.!

Осип Скрипа, бувш. посол до польського сойму і один з діяльних членів „Комуністичної партії Західної України" помер 12-го лютого в Празі після тяжкої недуги. Він уродився в 1894 р. в селі Седлиська, на Холмщині, скінчив учительську семинарію, вчителював на Холмщині і на Кавказі. Спершу „есер", потім член посольської фракції „УСДП", згодом (1924 р.) комуніст. Пок. Скрипа був поставлений підчас останніх виборів на другому місці на комуністичній листі в Домбровськім басейні. Чоловий кандидат з цієї листи Сохацький зрікся посольського мандату, наслідком чого на його місце мав увійти Скрипа. Але цього він вже не діждався.

ОГОЛОШЕННЯ

Громадянине! Чому не став Ти ще досі членом Товариства „Просвіта"?

Театри.

Кооператива „Український Театр" під дир. н. Стадника.

Субота 23-го, г. 7·30 веч. „Задушний день", пєса на 3 дії Г. Гаерманса в постанові арт. петроград. мистецького театру Ф. Соколовського (премієра).

Неділя 24-го, г. 3. попол. „Хмара", народня картина зі співами і танцями на 4 дії Суходольського.

Неділя 24-го, г. 7·30 веч. „Графиня Маріца", оперета на 3 дії Е. Кальмана.

Великий Міський Театр:

Пятниця 22-го, г. 7·30 веч. „Бродвей".

Субота 23-го, г. 3. попол. „Марія Стюарт".

Субота 23-го, г. 7·30 веч. „Княжна доларів", оперета.

Неділя 24-го г. 3. попол. „Марія Стюарт".

Неділя 24-го, г. 7·30 веч. „Бродвей", гостинний виступ Модзелевської.

Кіна.

„Аполльо": „Голгофта кохання".
„Лев": „Дитина сильвиць" і „Пятно кохання".
„Оаза": „Янгол вулиці".
„Палас": „З димом пожарищ".
„Фатаморгана": „Ніч у ..ошівsрі".

Громадяни! Приготовляймося до відповідного відсвяткування 60-літнього ювилею „Просвіти" та причинімся всі гідним нас ювилейним подарком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матери.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Станиславів. Місто алькогольних напитків в часі Різдва Христового по 3 зол. зложили: Д-р Іван Волянський, проф. Никифор Даниш, о посол Михайло Гнатишевський і о. Юстин Гірняк, на дар „Рідній Школі" в Станиславові. — З нагоди вінчання о. Миколи Зубаля з п. Мед-сею Ростьович, яке відбулося дня 14. ІІ. п. р. в Станиславові, на взлик проф. Д-ра Василя Нага зложили присутні гості 70 зол. і 25 сот. на „Рідну Школу". Всім ласкавим жертводавцям складає подяку — Старшина Кружка. 1498 1—1

За душу бл. п. Анатоля і Йосифи Вахнянинів відправить ся панахида дня 24. лютого в неділю о год. 12·0 в церкві Преображення при вул. Краківській при участи хору рад. Кудрицького. — Родина. 1504 1—1

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи" зложили: Кружок українських студентів — Познань 100 зол.; інж. Максим Микитюк — Косів 3 ам. дол. з нагоди свого вінчання з п. Софією Кудик; д-р Ярослав Грушкевич, Станиславів 10 зол. місто вінця на домовину бл. п. Д-ра М. Згерковського; ученики української гимназії — Коломия 30 зол., інж. Миколай Єрмолаєв — Варшава 10 зол. замість білету на студентський баль, якого в цім році не було; Ксеня Микласевич, уч. ІІ. кл. — Калуш 5 зол. замість забави для товаришок в дни своїх іменин, Промислово-торговельна Спілка „Хром" — Львів 100 зол. — Доповнення до оголошення в „Ділі" з дня 17. п. м.: Радник Н. Суду у Брні, Михайло Ліськевич зложив 3 ам. дол. місто вінця на могилу бл. п. д-ра О. Кулачковського. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку — Головна Управа. 1503 1-1

Заходами Українського Гігієнчного Товариства у Львові та при співучасти Товариства „Відродження" в Рогатині відбудеться в днях 25, 26 і 27. лютня ц. р. в салі Української Бесіди, при вул. Рутовського ч. 22. протиалькогольний курс. Виклади визначуть: В понеділок, дня 25. ІІ. від год. 6—7 вечером Роман Осільчук: Фармакодинамічне ділання алькоголю. Від 7—8 веч. дир. Герасимович Іван: Суспільне значіння алькоголю. У вівторок дня 26. ІІ. від год. 6—7 вечером д-р Цимбалістий Павло: Анатомопатологічні зміни під впливом алькоголю, від 7—8 веч. д-р Микола Чайківський: Алькоголь та етика. В середу дня 27. ІІ. від год. 6—7 вечером д-р Парфанович Софія: Вплив алькоголю на центр. нервну систему і здібність, а від 7—8 веч. проф. Юрій Каменецький: Методи боротьби з алькоголізмом. — В год. 8. вечером закриття курсу. — Поодинокі відчити будуть пояснювані відповідними образами, графіконами та статистичними даними. Виклади розпочинатимемо точно в означеній годині. Просимо за численну участь.

Карпатський Лещетарський Клюб запрошує отсим усіх українських лещетарів і лещетарок Львова (не тільки членів Клюбу) на спільну зимівку. Збірка в неділю дня 24. лютого 1929 року в год. 11 рано на останнім перестанку „1" на Високім Замку. Після зимівки спільна прогулька. Просимо до найчисленнішої участи! — **Виділ.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.